Na de editie van Into The Great Wide Open 2023 vond er een groot bewonersonderzoek plaats in opdracht van de gemeente Vlieland. De uitkomst van dit onderzoek en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen volgden in maart 2024. Hieronder volgt een reflectie op de aanbevelingen destijds.

• Betrek het dorp en de lokale middenstand meer. Organiseer activiteiten in het dorp en verken of er intensiever samen kan worden gewerkt met de lokale middenstand. Er zijn partijen die veel profijt hebben van het festival, maar er zijn er ook veel die graag meer lokale betrokkenheid en profijt zien.
De afgelopen jaren heeft Into The Great Wide Open geïnvesteerd in een sterkere betrokkenheid met het dorp en de lokale ondernemers. Hieronder een greep uit diverse samenwerkingen en initiatieven.

De Zilverjutter
Samen met lokale goudsmid Marleen van De Zilverjutter bracht Into The Great Wide Open in 2024 een bijzondere zilveren hanger uit. Daarvan werd een deel verkocht in de winkel op het festivalterrein en een deel in de winkel van De Zilverjutter in de Dorpsstraat. De verkoop hiervan liep zeer goed.

Eilanderborrel 15 jaar
Om het eiland te bedanken voor 15 jaar gastvrijheid, organiseerde Into The Great Wide Open in 2025 een borrel op de zondag van het festival, met voor iedere eilander een klein presentje en een voor deze gelegenheid geschreven gedicht door dichter Joost Oomen, zowel voorgedragen als uitgeprint, om mee naar huis te nemen.

De Jutter op het podium
In 2026 had het festival een wel heel bijzondere openingsact: kinderen van de Jutter die onder begeleiding van het Vlielander ZeemansKoor en Speelman & Speelman hun eigen lied ‘Jutterskind’ ten gehore brachten op het grote podium op het Sportveld. Eilanders kunnen voor zeer sterk gereduceerd tarief tickets voor ITGWO kopen en op zondag is het festival voor alle eilanders gratis, maar voor deze gelegenheid bood het festival ook eilanders die geen interesse hebben in het festival de mogelijkheid om op donderdag gratis het festival te bezoeken en zo de eilanderkinderen te kunnen zien.

Projecten de Jutter
In de afgelopen paar jaar heeft Into The Great Wide Open cultuur-educatieve projecten geïnitieerd of gefaciliteerd voor de Jutter, zowel PO als VO. Zo is er in 2024 en 2025 een muziekproject uitgevoerd met kinderen in het voortgezet onderwijs. In 2026 ontwierpen en bouwden leerlingen mee aan het Museum of Modder Art van collectief De Taartrovers. In het basisonderwijs dragen de kinderen ieder jaar bij aan de Kolderkrant, ITGWO’s eigen dagblad. De eerste editie wordt jaarlijks al voor de start van het festival gemaakt en de redactie daarvan is volledig in handen van Vlielandse kinderen.

Eilander horeca op het festival
In 2024 ontstond de wens voor Coöperatie Vlieland; een outlet op het festivalterrein waar diverse Vlielandse horeca ondernemers samen zouden komen met hun eigen catering en producten. De onderlinge samenwerking tussen de ondernemers verliep niet optimaal, maar diverse Vlielandse ondernemers hebben een plek op het festival, zoals Min12, Brouwerij Fortuna, De Vlielandse Kaasbunker en Paal 50. In 2025 werd er door het festival een bijzonder diner georganiseerd in samenwerking met strandpaviljoen OOST, geïnitieerd door kunstenaar Claudy Jongstra. Hier kwam de kunst van Jongstra samen met een uitgebreide meergangen maaltijd van de hand van chefkok Benny Blisto (BAK, Vuurtoreneiland) en Willem Joosse (OOST).

Partnerschap VVV - “Kom terug!”
In 2025 en 2026 werd er samen met de VVV een winactie opgezet om bezoekers aan te moedigen ook buiten het festival om terug te komen naar het eiland. Deze winactie werd vormgegeven door te faciliteren dat bezoekers van het festival een kaart konden sturen naar het thuisfront, met daaraan een QR code gekoppeld.

Daaraan gerelateerd: in de afgelopen twee jaar hebben we in ons publieksonderzoek de vraag gesteld in hoeverre een bezoek aan Into The Great Wide Open herhaalbezoek aan Vlieland heeft gestimuleerd. Deze enquête wordt alleen aan bezoekers van het festival van dat jaar gestuurd. In 2025 (1455 respondenten) en 2026 (973 respondenten) kwam naar voren dat voor een meerderheid van resp. 54% en 55% een festivalbezoek ertoe heeft geleid Vlieland ook buiten het festival om te bezoeken. We zullen dit de komende jaren actief blijven stimuleren en ook in onze enquête blijven opnemen om te zien hoe zich dat ontwikkeld.

DJ’s in de Dorpsstraat
Op initiatief van een aantal eilanders werd in 2025 op de donderdagavond van het festival een programma georganiseerd in 5 verschillende kroegen in de Dorpsstraat, na sluiting van het Sportveld. Dat was een groot succes en werd in 2026 vervolgd. Dit wordt meegenomen in het programma van Into The Great Wide Open en alle communicatie (online en offline). Deze samenwerking zorgt enerzijds voor meer aanloop en daarmee een goede omzet voor de betreffende ondernemers, en tegelijkertijd voor een betere spreiding van het publiek dat op de donderdag na de sluitingstijd van 23:00 nog even door wil dansen. Vanuit deze samenwerking volgde ook een ‘boeking’ van de betreffende DJ’s op het festival zelf:op donderdag, vrijdag en zaterdag vulden deze DJ’s een slot op podium De Lopende Band, het kleine podium in De Pukkel, aan het begin van Het Sportveld.

VPRO Aan Zee podium
Vanuit de wens om meer mensen richting het dorp te trekken ontstond in 2024 het kleine podium VPRO Aan Zee, een podium op het Havenplein waar op vrijdag en zaterdag in intieme setting sessies worden gespeeld door artiesten die gedurende het weekend ook op de grotere podia staan. De optredens zijn vrij toegankelijk en worden opgenomen door VPRO, die daarmee ook prachtig sfeerbeeld van het eiland vastlegt. Het podium wordt mede-gesponsord door hotel/restaurant Zeezicht.

Hit The North op woensdagavond
Hit The North - een talententraject voor muzikanten uit Friesland, Groningen en Drenthe, georganiseerd vanuit ESNS - bezoekt ieder jaar het festival om voor- en achter de schermen gevoel te krijgen waar zo’n talententraject toe zou kunnen leiden. In 2026 initieerde Into The Great Wide Open dat de bands binnen het talententraject op dinsdag- en woensdagavond optraden in resp. de ZeeVaert en Cafe Boven en communiceerde hier actief over zowel richting eilanders (als zijnde ‘gratis programma’) als ook richting bezoekers die mogelijk al eerder op het eiland waren.

Tussendeurtjes
Na een aantal edities in de jaren 2011-2014 werden in 2025 en 2026 de Tussendeurtjes opnieuw georganiseerd, een kleinschalig initiatief waar bezoekers en mensen van de ITGWO organisatie aanschuiven bij eilanders voor een gezellig diner. Meermaals leidde dit al tot nieuwe vriendschappen, maar sowieso tot goede verhalen, veel gezelligheid en/of verbindende gesprekken.

• Geluidsniveau: kijk wat daar nog in kan worden verbeterd qua stand van de podia et cetera.
Voor het geluidsniveau houdt het festival zich strikt aan de regels die er vanuit de vergunning Wet Natuurbescherming worden opgelegd.

• Verminder het aantal podia. Het aantal podia op verschillende locaties dragen bij aan het gevoel dat het eiland overgenomen wordt door het festival. Nu zijn gevoelsmatig 'overal' afzettingen/blokkades en 'overal' op- en afbouwwerkzaamheden.
Het verminderen van het aantal podia is iets dat binnen de organisatie serieus is overwogen, ook in het kader van stijging van de kosten, maar daarmee zou het festival niet kunnen voortbestaan. Er is geen locatie op het eiland waar meer mensen terecht kunnen dan op Het Sportveld. Minder podia staat daarmee direct gelijk aan minder bezoekers, en de daarmee gepaarde daling van ticketinkomsten staat niet gelijk aan de daling van productiekosten. Dat betekent, kortom, dat het niet financieel houdbaar is om het festival met een locatie minder te organiseren. Wel probeert de organisatie zo helder mogelijk te communiceren over de op- en afbouwwerkzaamheden, en eventuele doorgangen pas zo laat mogelijk te sluiten voor passanten.

• Duurzaamheidsslag in vervoersmiddelen en -bewegingen: weer de oude auto's en dieselmotoren voor zover nog niet gedaan. Deze zorgen voor onrust bij inwoners en wakkeren de zorgen om het eiland verder aan.
De afgelopen jaren zijn er enorme slagen gemaakt in het elektrificeren van vervoersbewegingen op het eiland. Alle heftruck, shovels, gators, artiestentransport en een groot deel van de vrachtwagens rijden allemaal emissieloos sinds 2025. Er zijn nog een paar wat oudere wagens van cateraars, maar die rijden effectief eenmaal van de haven naar het sportveld of een van de andere locaties, en eenmaal weer terug. Daarmee is de uitstoot dus zeer beperkt.

• Informeer de vrijwilligers die zijn betrokken bij de op- en afbouw goed over de kwetsbare omgeving waarin het festival plaatsvindt en welke afspraken zijn gemaakt om overlast te beperken. Er zijn jaarlijks nieuwe vrijwilligers bij het festival betrokken die mogelijk minder bekend zijn met het eiland. Betrek inwoners en lokale partijen daarnaast meer bij de op- en afbouw.
De briefings voor vrijwilligers zijn sinds de aanbevelingen extra aangescherpt, zowel schriftelijk als mondeling. In de afgelopen drie jaar waren ook burgemeester en/of wethouder aanwezig tijdens de vrijwilligersbriefing om de vrijwilligers te verwelkomen, maar óók om context te geven aan de omgeving waarin het festival en alle betrokkenen te gast is. Daarnaast wordt in de periode voorafgaand aan het festival via een huis-aan-huis brief een telefoonnummer gecommuniceerd aan eilanders dat tijdens de bouw- en breek dagelijks tussen 09:00 en 21:00 bereikbaar is voor vragen of meldingen. De burgemeester heeft de afgelopen jaren de vrijwilligers op de dag voor het festival toegesproken en ze ook op het hart gedrukt dat ze te gast zijn.

• Maatschappelijke projecten van ITGWO. Winst is mogelijk te behalen in het vergroten van het kennisniveau van de groep die 'een beetje' bekend is met de projecten van ITGWO. Immers, als eilanders weten wat ITGWO teruggeeft aan de gemeenschap, dan kán dat het draagvlak voor ITGWO positief beïnvloeden.
Met de komst van de Geitenbode is er meer ruimte ontstaan om jaarrond te communiceren over de diverse projecten die de organisatie initieert. Een voorbeeld hiervan is artist in residence Standplaats Vlieland, dat Vlieland door de seizoenen heen ontsluit als eiland voor kunst en cultuur en waarmee ook programma's voor bewoners worden georganiseerd. Wel kan de organisatie hier nog meer stappen in maken; zij handelt vaak vanuit de gedachte "show don't tell", maar hierdoor ontbreekt er inderdaad

soms nog kennis bij de Vlielanders.

Zo was het festival was betrokken bij de eerste opstart-fase voor De Lepelaar, en droeg hiervoor ontwerpbureau Triomf aan, die tijdens het festival verantwoordelijk zijn voor de aankleding daarvan. Daarnaast sponsorde het festival mee aan de lift van De Lepelaar met een bedrag van €1.000. Ook voor het nieuwe speeltoestel in de natuurspeeltuin bij Het Piratenbos werd een groot bedrag gedoneerd. Into The Great Wide Open en Lab Vlieland hebben met raad en daad bijgedragen aan de realisatie van de zonneweide op het eiland, en hebben in 2026 het transformatorhuisje bij Flidunen uitgebreid zodat het festival zelf maar ook andere evenementen daar nu van netstroom gebruik kunnen maken. Bij de hackathon tijdens de bouw van het festival in 2026 waren ook veel ambtenaren van de gemeente betrokken en daar werd samen met slimme geesten uit heel het land gepuzzeld op oplossingen voor de verdere energie-uitdagingen waar het eiland de komend jaren voor komt te staan. Het festival doneerde het waterpunt bij het Sportveld aan het eiland, alsook de waterroute. Voor beide wordt door het festival ook bijgedragen aan het onderhoud. De laatste drie jaar wordt er elke editie een rondleiding en koffiemoment georganiseerd voor de seniorenvereniging.

• Communicatie over ITGWO. Informatievoorziening voorafgaand aan een evenement is belangrijk voor bewoners. Het helpt als zij niet onverwachts geconfronteerd worden met voorbereidende werkzaamheden. In dat opzicht lijkt de informatievoorziening van ITGWO goed op orde. Of de informatievoorziening over ITGWO naar bewoners van Vlieland ook inhoudelijk voldoende is, is een interessante vervolgvraag.
De organisatie stuurt ieder jaar tenminste 2 huis-aan-huis brieven, waarvan eentje kort voor de start van de opbouw, met daarin alle informatie rondom de bouw- en breekwerkzaamheden, contactgegevens (een algemeen telefoonnummer en het directe mailadres van de directie), informatie over tickets, gratis programma in en rondom het dorp enz. In de Geitenbode is er door het jaar heen ruimte voor nog een aantal verdiepende artikelen met meer informatie over de organisatie en specifieke projecten.

• De respondenten die wel eens contact hebben gezocht met de organisatie, zijn voor de helft tevreden over dit contact. Een derde is overigens (heel) ontevreden over het contact met ITGWO. Het kan zinvol zijn om nader te onderzoeken wát maakt dat het contact naar (on)tevredenheid verlopen is. Ook is er een kleine winst te behalen bij de groep die wel contact wilde opnemen met de organisatie, maar niet wist hoe ze dat moesten aanpakken of bij wie ze terecht konden.
Zie hiervoor ook het antwoord hierboven. In de afgelopen jaren zijn er jaarlijks ook 1 of 2 inloopmomenten georganiseerd voor eilanders om met de festivalleiding en staatsbosbeheer in gesprek gegaan. Deze zijn gecommuniceerd middels een huis-aan-huis brief. Het telefoonnummer en/of het mailadres (van de directie) wordt in alle eilandercommunicatie meegenomen.

Per maart 2026 is er een nieuwe directie aangetreden die eveneens zeer gemotiveerd is om te investeren in de communicatie met Vlielanders. Tot nu toe heeft dat ook al veel interessante gesprekken opgeleverd, ook met mensen die minder enthousiast over het festival zijn. De nieuwe directeuren zijn regelmatig op het eiland en drinken dan graag een kop koffie met wie daar interesse in heeft.

• Communiceer met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen hoe met de reacties en aanbevelingen uit deze evaluatie plus is omgegaan.